

UDK: 279.21-558.5
Pregledni rad
Primljeno: svibanj 2014.

Ivan MACUT
Pontificia Università Antonianum
Via Merulana 124, I - 00185 Roma
ivanmacut@libero.it

OBRED REĐENJA I ULOGA ZAREĐENOGLUŽBENIKA (SVEĆENIKA) U SCIJENTOLOŠKOJ CRKVI

Sažetak

U ovom se radu bavimo obredom ređenja te ulogom zaređenih službenika u Scijentološkoj crkvi. Prvi dio naslovljen je „Obred ređenja“. U njemu smo predstavili sam obred ređenja novih službenika u Scijentološkoj crkvi: mjesto ređenja (kapelica); slobodna volja svakog ređenika; završene škole; prihvaćanje dvaju kodeksa Scijentološke crkve; prihvaćanje kandidata od strane crkve; scijentološki križ; kongregacija; te, na koncu, obred bez boga. Drugi dio rada naslovljen je „Uloga svećenika u zajednici“. U ovom smo poglavljju prikazali koja je uloga i koje su zadaće zaređenih službenika u scijentološkoj zajednici: nedjeljna služba, krštenja, vjenčanja, sprovodi. Jedna od vrlo važnih zadaća zaređenog službenika Scijentološke crkve jest tehnika auditinga te duhovno vodstvo. Službenik Scijentološke crkve upotrebljava knjige, tehnike, itd. koje su ili duhovna baština L. R. Hubbard ili su na njegovu učenju utemeljeni, kao što su pojedini religiozni principi, etika, itd.

Ključne riječi: Scijentološka crkva, zaređeni službenik (svećenik), obred, duhovno vodstvo, L. R. Hubbard.

Uvod

Scijentologija se predstavlja kao religija¹ koja ovaj svijet

¹ Studirajući djela utemeljitelja scijentologije L. Ron Hubbard, dobili smo dojam kako on sam nije imao jasan pojam religije, niti što bi scijentologija trebala biti. Neke od njegovih definicija scijentologije glase: „Sveobuhvatna znanost o životu, ima mnogo primjena“ Lafayette R. HUBBARD, *Problemi rada - Scijentologija primjenjena na radnu svakodnevnicu* (Los Angeles: Bridge Publications, 2009.). 1; „Znanost o znanju o tome kako znati odgovore. To je organizirani sustav aksioma i procesa koji rješavaju probleme postojanja [...] Scijentologija je gnostička vjera po tome što zna da zna.“ Lafayette R. HUBBARD, *Scijentologija – Novi pogled na život* (Los Angeles: Bridge Publications, 2009.),

želi učiniti boljim mjestom za život čovjeka. Da bi to bilo moguće, scijentologija smatra kako je ponajprije potrebno samoga čovjeka osposobiti da sam poboljša svoju vlastitu sudbinu, a sve s ciljem preživljavanja ili opstanka.² Čovjek može samo stupnjevito poboljšavati svoj vlastiti život. U Scijentološkoj crkvi³ ističu kako im nije cilj poboljšati materijalno stanje pojedinca, nego njegovu svijest i njega kao pojedinca.⁴ Čovjekova svijest biva sve bolja i bolja kako raste u znanju o scijentološkim principima i postavkama.⁵ Preko poučavanja

-
25. Postoje određeni autori koji smatraju kako je scijentologija doista religija. Tako u svojim radovima autori poput Lonnie D. KLIEVER, „Scientology comunità di culto“, Bryan R. WILSON (ur.), *Scientology – Analisi e studio comparato delle sue dottrine e sistemi religiosi* (Los Angeles: Freedom Publishing, 1995.), 2-3; Frank K. FLINN, „Scientology: i segni caratteristici di una religione“, Bryan R. WILSON (ur.), *Scientology – Analisi e studio comparato delle sue dottrine e sistemi religiosi* (Los Angeles: Freedom Publishing, 1995.), 8-9; Massimo INTROVIGNE, *Le Nuove Religioni* (Milano: Sugarco edizioni, 1989.), 359-360, opisuju i definiraju scijentologiju kao religiju. Svakako, ako se scijentologiju i prizna religijom, onda ona sigurno spada u onu grupu religija koje teže isključivo za razvijanjem čovjekovih vlastitih sposobnosti i mogućnosti, i to bez ikakve okrenutosti prema transcendenciji i nadnaravnome, a tu ju je smjestio, u već spomenutoj knjizi, i direktor *Centra za studij novih religija* Massimo Introvigne kada ju je smjestio u područje *Religija ljudskih mogućnosti*.
- 2 O preživljavanju u scijentologiji može se vidjeti studija: Susan RAIN, „Surveillance in New Religious Movements: Scientology as a Case Study“, *Religious Studies and Theology* 28 (2009.), 63-94.
- 3 Treba reći kako scijentologija svojevoljno upotrebljava naziv crkva, iako nemaju nikakve veze s institucijama Crkava kakve poznajemo u kršćanstvu. Dakle, scijentologija je crkva ako taj pojam upotrijebimo u smislu *zajednica*, ali ne u institucionalnom ili teološkom smislu. Tako bi, po nama, puno prikladniji naslov bio Scijentološka zajednica jer on bolje opisuje samu narav scijentologije kao takve.
- 4 Ovdje treba napomenuti da postoji širok spektar društvenog angažmana scijentologije, a koji, kako scijentolozi tvrde, ima za cilj pomoći čovjeku da postane bolja osoba. O tome smo pisali u: Ivan MACUT, „Organizacijsko ustrojstvo i društveno djelovanje scijentologije“, *Služba Božja* 52 (2012.), 185-209.
- 5 Potrebno je reći kako postoje autori koje tvrde upravo suprotno, tj. da je scijentologija „kult“ koji osobe toliko mentalno devastira i iscrpljuje da na koncu više i ne znaju razlikovati stvarnost od zamišljenog. Usp.: Luis J. WEST – Margaret T. SINGER, „Cults, Quacks and non-professional psychotherapies“, Harold I. KAPLAN – Alfred M. FREEDMAN – Benjamin J. SADOCK (ur.), *Comprehensive Textbook of Psychiatry* 3 (Baltimore: 1980.), 3245-3258. Ivan Koprek smatra da scijentologija kao sustav ima mnogo slabih točaka. Antropološko-psihološka konstrukcija te njihove metode i strategija djelovanja takve su naravi da se njima čovjek u biti degradira, a ne izgrađuje. Usp.: Ivan KOPREK, „Religijsko-etička prosudba ‘Scientology’ pokreta“, Mijo NIKIĆ (ur.), *Novi religiozni pokreti* (Zagreb: Filozofski fakultet Družbe Isusove, 1997.), 170-172.

i auditinga,⁶ pojedinac sigurno napreduje i njegova svijest biva sve otvorenija.⁷ Slika koju scijentolozi rado koriste kako bi pokazali osobi što mora postići jest slika mosta. Naime, potrebno je stupnjevito prelaženje mosta kako bi se došlo do potpunog oslobođenja. Ovaj most osobu sigurno vodi do potpune slobode te, ističu scijentolozi, prije pojave scijentologije, čovjek nije imao na raspolaganju pomagalo koje bi mu pomoglo da uistinu i prijeđe preko tog mosta i postane u potpunosti slobodan i oslobođen. Na koncu, scijentolozi ističu kako taj prijelaz nije moguće učiniti bez duhovnog vodstva i pomoći zaređenih službenika crkve.

Kada je riječ o duhovnom vodstvu za koje su zaduženi zaređeni službenici Scijentološke crkve, treba jasno reći kako je ono immanentne naravi, tj. službenici u crkvi ne govore o bogu niti tješe povjerene im vjernike govorom o bogu koji pomaže i koji vodi njihov život, ipak pojam nekog vrhovnog bića ili boga nije nepoznat Scijentološkoj crkvi. Naime, osma dinamika jest dinamika *vrhovnog bića, stvoritelja svemira*,⁸ ali on ne sudjeluje u životima vjernika.

Oslobodenje ne dolazi od boga, nego ga čovjek postiže preko svojeg duhovnog rasta i napredovanja te osobnog prosvjetljenja. Scijentološka crkva čvrsto vjeruje kako svaki čovjek već posjeduje odgovore na sva važna životna pitanja. Ono što osobi, zapravo, treba, jest doći do te svijesti. Kako bi osoba uspjela doći do te vrlo važne spoznaje i otkriti odgovore u sebi, na ovome im planu Scijentološka crkva preko svojih zaređenih službenika pomaže. Na koncu, čovjek

⁶ Auditing je primjena dijanetičkih tehnika od strane izvježbanog auditora na neku osobu. Prijevod bi glasio: *slušanje*. U tekstu ćemo koristiti izvorne termine na engleskom jeziku jer su oni ušli u opći scijentološki rječnik te se kao takvi ne prevode na druge jezike. Usp.: L. R. HUBBARD, *Dijanetika – izvorna teza* (Glostrup: New Era Publications International ApS, 2009.), 204.

⁷ Iako smo maloprije naveli jednu studiju koja tvrdi kako scijentologija psihološki zapravo uništava ljude, potrebno je reći kako postoje i studije koje, nakon provedenih istraživanja, tvrde upravo suprotno. Tako Michael W. ROSS, u svojoj studiji tvrdi kako nakon provedenih istraživanja ne samo da nije moguće potvrditi te negativne tvrdnje nego on čak tvrdi kako kod osoba koje koriste scijentološke metode postoje statistički značajna poboljšanja na socijalnom planu i u ponašanju. Usp.: Michael W. ROSS, „Effects of Membership in Scientology on Personality: An Exploratory Study“, *Journal for the Scientific Study of Religion* 27 (1988), 635.

⁸ „Osma dinamika je poriv prema postojanju kao beskonačnost. Ona se također može nazvati Višim bićem. Naziva se osma dinamika jer simbol za beskonačnost, ∞, u uspravnom položaju čini broj 8. To se može zvati dinamika *beskonačnosti ili dinamika Boga*“. Lafayette R. HUBBARD, *Scijentologija – Novi pogled na život*, 84-85.

može i treba pomoći, s jedne strane, samome sebi i, s druge strane, može pomoći čovjeku do sebe kako bi isto tako poboljšao svoju vlastitu sudbinu, te se ne treba niti nadati niti tražiti pomoć od nekog vrhovnog bića.⁹

Budući da zaređeni službenici imaju veliku i odgovornu ulogu u Scijentološkoj crkvi, u ovom ćemo se radu pozabaviti, s jedne strane, samim činom – obredom ređenja novih službenika crkve te ćemo ga u cijelosti predstaviti te ukratko proanalizirati i, s druge strane, vidjeti ćemo koja je, zapravo, uloga zaređenih službenika u životu vjernika Scijentološke crkve.¹⁰

1. Obred ređenja

Kada je riječ o obredu samoga ređenja u Scijentološkoj crkvi, treba odmah reći kako postoji točno određena procedura – obred koji se mora poštovati i prema kojem se novi službenici crkve rede. Slijedeći točno propisani obred, službenik, uz podršku kongregacije,¹¹ redi kandidate za svećenike te ih postepeno uvodi u službu. Ređenje se odvija kroz dijalog na način da službenik postavlja ređenicima (i kongregaciji) pitanja, na koja kandidati moraju odgovoriti. Jedini izvanjski znak samog obreda ređenja jest stavljanje scijentološkog križa od strane službenika crkve (zareditelja) oko vrata svakog od ređenika. Na koncu obreda, kongregacija priznaje novozaređene službenike kao takve te tim činom priznavanja i prihvaćanja postaju svećenici Scijentološke crkve sa svim pravima i obvezama koje iz te službe proizlaze.

Proceduru vezanu oko samoga ređenja te obred svećeničkog

9 Usp.: CHIESA DI SCIENTOLOGY INTERNAZIONALE, *Che cos'è Scientology?* (Copenhagen: New Era Publications International ApS, 1998.), 530.

10 Treba istaknuti kako je znanstvena literatura o ovom pitanju iznimno oskudna te u svojem istraživanju ove teme nismo pronašli niti jedan znanstveni rad koji se izričito bavi problematikom obreda ređenja i uloge zaređenih službenika Scijentološke crkve i zato se naše istraživanje o ovoj temi bazira isključivo na djelima same Scijentološke crkve i L. R. Hubbard-a. Ova činjenica ne čudi jer postoje autori koji tvrde kako scijentologija još uvijek nije, ako izuzmemo nekoliko članaka, sustavno i ozbiljno studirana od strane povjesničara religija. Usp.: Hugh B. URBAN, „Fair Game: Secrecy, Security, and the Church of Scientology in Cold War America“, *Journal of the American Academy of Religion* 74 (2006.), 356.

11 Scijentologija upotrebljava riječ „The Congregation“. U članku je prevodimo s *kongregacija*, iako bi se mogla prevesti i s *vjeće*. Svakako, kada scijentolozi govore o kongregaciji, onda ona nema nikakve veze s kongregacijom u katoličkom smislu riječi i značenja.

ređenja preuzimamo iz službenog obrednika Scijentološke crkve iz kojega sami kandidati i bivaju zaređeni na obrednom slavlju crkve.¹²

1.1. Procedura

A) Priprava: službenik pripravlja kapelu sa sjedećim mjestima u stražnjem dijelu za osobe koje će primiti ređenje. On, također, ima kod sebe križeve koje će, kao dio same ceremonije, dati svakoj osobi koja će biti ređena.

B) Primanje: službenik pozdravlja sudionike te ih prima s dobrodošlicom.

C) Ceremonija: od ređenika se traži da ustanu na noge i da se približe mjestu ređenja.

D) Molitva: nakon ceremonije ređenja te nakon što se novi ređenici vrate na svoje mjesto, obred se zaključuje s čitanjem *Molitve za potpuno oslobođenje*.¹³

1.2. Obred

Moj prijevod

Originalni tekst na engleskom jeziku

„Neka se kandidati za ređenje približe.“

„Will the candidates for Ordination please come forward?“

(Ustaju i dolaze okrenuti prema službeniku. Nose kleričko odijelo bez scientološkog križa i klerečku odjeću bez Scientologije križa i lanca).

¹² Usp.: CHURCH OF SCIENTOLOGY INTERNATIONAL, *The Background, Ministry, Ceremonies & Sermons Of The Scientology Religion* (Los Angeles: Bridge Publications, 1999.), 132-137.

¹³ Usp.: CHIESA DI SCIENTOLOGY INTERNAZIONALE, *Il Background, il Ministero religioso, le ceremonie e i sermoni della religione di Scientology* (Copenhagen: New Era Publications, 1999.), 46-47.

„(Ime i prezime svakog ređenika), dodite ovdje ispred date is inserted here)... you come nas, vašom slobodnom voljom, before us at your own behest, in s ciljem kako bi svjedoci, ovdje order to make known to these okupljeni, znali vašu želju da bude dete u službi Scijentološke crkve.“ assembled witnesses your desire to service the Ministry of the Church of Scientology“.

„Da li svaki od vas potvrđuje li potvrđuješ da si ispitani te da si postigao sve potrebne potvrde koje svjedoče o zadovoljenju tih uvjeta?“

„Do each of you affirm that you have fulfilled all requirements set forth by the Church for Ordination, and do you further affirm that you have been duly examined and certified as having completed such requirements?“

(Jedan po jedan odgovaraju:
„Da“).

(They answer each in sequence, „I do“).

„Obećajete li da ćete prihvatići Kodeks Auditora i Scijentološki kodeks?“

„Do you also attest that you will abide by the Authors' Code and the Code of a Scientologist?“

(Svi skupa odgovore: „Da“).

(They answer together, „I do“).

„Molim vas, okrenite se prema kongregaciji.“

(Izvrše)

„Please turn and face the congregation.“

(They do so)

„(Ime svakog pojedinačno), budući da ste bili strogo ispitani u sposobnosti, sklonosti ma i uvjerenju u služenju u službi scijentologije te budući da ste očitovali svoj poziv, u ime Crkvenog Savjeta i pred ovim svjedocima prihvaćam vas.“

„(The name of each inserted here)... having been examined most thoroughly as to fitness, aptitude and conviction to serve the Ministry of the Church of Scientology, and having thus manifested their vocation, are, in the name of the Church Council and before these witnesses, accepted.“

(Okreću se prema službeniku).

(They turn and face the Minister).

„Po zazivanju simbola naše crkve, mi ovdje priznajemo Časnog (ovdje se dodaju imena, svaki prije prozvan Časni) da su zaređeni i od sada u buduće bit će službenici Scijentološke crkve, s punim pravima, svećeničkim povlasticama i odgovornostima.“

„By the invocation of the symbol of our Church, we here acknowledge that Reverend (names inserted here, each with Reverend in front of it)...are ordained and henceforth be, Ministers of the Church of Scientology, with all rights, sacerdotal privileges and responsibilities of the Ministry“.

(Službenik koji redi nove svećenike stavlja križ i lanac oko vrata svakog novog ređenika i predstavlja ga ako želi).

(The ordaining Minister places the Scientology cross and chain around each ordinand's neck, and presents him with his certificate if desired).

(Nakon što su primili križeve, novozaređeni se službenici okreću prema kongregaciji).

(After the crosses are received the newly ordained Ministers turn and face the congregation).

„Pred ovim svjedocima, imate odgovornost nositi naprijed duhovni posao crkve, u svim aspektima: slušati isповijedi, propovijedati, služiti na druge načine kako biste bili na korist vaših bližnjih, te očuvati povjerenje bližnjih.“

„Before these witnesses, you are now charged with the responsibility of furthering the spiritual work of the Church in all its aspects: to hear confessions, to preach, and otherwise minister to the spiritual travail of your fellow man, and to hold inviolate the confidence that your fellow beings impart.“

„Uz ovaj naslov, osim toga, u svakom ste trenutku pozvani podržavati etičke i religiozne principe, savjete i pravila naše vjere.“

„By the acceptance of these credentials you are further charged at all times to uphold the religious and ethical tenets, precepts and principles of our faith.“

„Prepoznajete li, kongregacijo, te slažete li se s činjenicom da su ovi službenici zaređeni? Ako je tako, odgovorite: <Da>.“

„Do you, the congregation, recognise, agree and acknowledge these Ministers are ordained? If so, say, ‘We do’.“

(Kongregacija – „Jesmo“).

(Congregation: „We do“).

„Hvala. Kad ste vi suglasni, tako neka i bude.“

„Thank you. Having been agreed, it is so.“

(*Novi službenici zastanu kratko te se potom jedan po jedan vraćaju na svoja mesta*).

(*The newly ordained Ministers stand briefly, and then, singly, return to their seats*).

1.3. Analiza obreda ređenja

Mjesto ređenja: mjesto ređenja za nove službenike u Scijentološkoj crkvi može biti samo posebni prostor, tj. kapela. Nisu predviđene mogućnosti ređenja izvan kapele, tj. obrednog prostora. Tim se činom želi naglasiti, također, i važnost samoga obreda, ali i važnost novih svećenika za Scijentološku crkvu. Oni su, naime, na poseban način zaduženi kako bi podržavali scijentološko učenje kod onih koji su već članovi crkve, ali i kod onih koji su na putu priključivanja u crkvu.

Slobodna volja svakog ređenika: vrlo je važno istaknuti kako Scijentološka crkva inzistira upravo na slobodnom pristanku svakog pojedinog kandidata za ređenje. Nije moguće biti zaređen ako je netko na bilo koji način prisiljen na taj čin. Onaj tko slobodno pristaje na određeni čin, smatraju scijentolozi, slobodno će prihvatići i sve kasnije zadatke koje zajednica pred njega stavlja i očekuje da ih izvrši, a o čemu se govorи u dalnjem tijeku samog obreda svećeničkog ređenja.

Završene škole: nitko ne može biti zaređen za službenika u Scijentološkoj crkvi ako prije nije zadovoljio sve formalne i propisane uvjete, među kojima jedan od najvažnijih jest taj da je završio obrazovne programe Scijentološke crkve. Budući da će se pred novoređenika postaviti određeni zadaci, potrebno je da bude prvenstveno obrazovan i da dobro poznaje učenje i strukturu Scijentološke crkve. Njegovo kasnije djelovanje, kao npr. duhovno savjetovanje, itd. moraju proizlaziti i biti utemeljeni u učenju samoga utemeljitelja scijentologije L. R. Hubbard-a. Kako bi mogao u tom duhu djelovati i poučavati, prije svega mora sam dobro poznavati misao i djelo L. R. Hubbard-a i Scijentološke crkve.¹⁴

Prihvaćanje kodeksa: U samom obredu ređenja inzistira se na tome da kandidati javno prihvate i obvežu se da će opsluživati i

¹⁴ Scijentologija je poznata po tajnovitosti i strogom kontroliranju informacija. Tako i oni koji su u službi same zajednice, ako su na nižim položajima, nemaju sve informacije niti o samoj organizaciji niti imaju uvid u cijelokupno učenje Scijentološke crkve. Kako se pojedinci podižu na ljestvici i postaju sve viši članovi, tako im se sve više i više otkrivaju tajne informacije i učenje. Usp.: Stephen A. KENT, „The Creation of ‘Religious’ Scientology“, *Religious Studies and Theology* 18 (1999.), 124.

slijediti *Kodeks Auditora*¹⁵ i *Kodeks Scijentološke crkve*.¹⁶ Ono osigurava Scijentološkoj crkvi kako oni koji jednom uđu u njezine tajne, a koje nisu dostupne čak ni svim članovima Scijentološke crkve, neće te iste zloupotrebljavati. Osim toga, loše i sablažnjivo ponašanje te nepromišljeno djelovanje, uvelike bi narušilo ugled same institucije koju dotični u svojoj osobi predstavlja. Stoga, Scijentološka crkva sa svom ozbiljnošću traži od ređenika da se javno obvežu i prihvate da će u potpunosti i bez prigovora izvršavati i živjeti po ovim dvama, za njih, vrlo važnim *Kodeksima* te da će uvijek i pod svaku cijenu braniti scijentološko učenje i zajednicu kao takvu.¹⁷

15 *Kodeks Auditora* sadržava 16 točno određenih pravila. Ta pravila imaju za cilj odrediti aktivnosti auditora tijekom seansi za auditing. To su: „1. Nemojte evaluirati (zaključivati za preclear ili govoriti preclearu što s njim nije u redu ili što bi trebao misliti o svojem slučaju) za precleara; 2. Nemojte obezvredjivati ili ispravljati preclearove pogreške; 3. Upotrebjavajte procese koji poboljšavaju preclearov slučaj; 4. Držite se svih dogovorenih termina; 5. Nemojte procesirati precleara nakon 19 sati uvečer; 6. Nemojte procesirati precleara koji nije dovoljno jeo; 7. Ne dozvolite čestu promjenu auditora; 8. Nemojte suošjećati s preclearom; 9. Nikad ne dozvolite preclearu da prekine seansu po svojem vlastitom nahođenju; 10. Nemojte nikada napustiti precleara za vrijeme seanse; 11. Nemojte se nikad naljutiti na precleara; 12. Uvijek smanjite komunikacijsku stanku na koju najđete, stalnim ponavljanjem istog pitanja ili procesa; 13. Uvijek nastavite proces tako dugo dok donosi promjene i ne dođe od toga; 14. Budite voljni preclearu odobriti beingness (*rezultat preuzimanja nekog identiteta*); 15. Nikad ne miješajte scijentološke procese s drugim metodama te, konačno, 16. Uvijek održavajte dobru dvosmjernu komunikaciju s preclearom tijekom seansi“. Lafayette R. HUBBARD, *Scijentologija – osnovne misli* (Copenhagen: New Era Publications International ApS, 2009.), 115.

16 *Kodeks Scijentološke crkve* sastoji se od 10 pravila. Ona glase: „1. Da neću slušati niti govoriti, za novine, u javnosti ili preclearima, niti jednu riječ omalovažavanja o drugim scijentolozima, našoj profesionalnoj organizaciji ili o onima čija su imena usko povezana s ovom znanošću; 2. Da ću najbolje što znam i najbolje što mogu, koristiti scijentologiju kako bih pomogao svojim preclearima, grupama i svijetu; 3. Da ću odbiti procesiranje bilo kojeg precleara ili grupe za koje osjećam da im ne mogu iskreno pomoći i da ću odbiti od njih ponuđeni mi novac; 4. Da ću, koliko je god u mojoj moći, odvraćati svakoga tko degradira scijentologiju ili ju zloupotrebljava za ostvarenje štetnih ciljeva; 5. Da ću spriječiti korištenje scijentologije u oglašavanju drugih proizvoda; 6. Da ću braniti scijentologiju od nepoštenog tretmana u medijima; 7. Da ću koristiti scijentologiju za postizanje najvećeg dobra za najveći broj dinamika; 8. Da ću pružati dobro procesiranje, pravilno obučavati i održavati dobru disciplinu studenata ili onih koji su mi povjereni; 9. Da neću odavati osobne tajne mojih precleara te, konačno, 10. Da neću sudjelovati u nedoličnim raspravama s neinformiranim osobama o predmetu moje profesije“. L. R. HUBBARD, *Scijentologija – osnovne misli*, 116.

17 Opće je poznato kako je Scijentološka crkva iznimno osjetljiva na bilo kakvu kritiku, bilo izvana bilo iznutra. Usp.: John WELDON, „A sampling of the New Religions“, *International Review of Mission* 67 (2011.), 422.

Prihvaćanje kandidata od strane Scijentološke crkve: da bi netko bio zaređen, potrebno je da ga u obredu ređenja prihvati i kongregacija, tj. skup osoba koje su dobro prije upoznate sa svakim kandidatom pojedinačno te koji su već prije donijeli pozitivan sud o određenom kandidatu. Javno prihvaćanje samo je potvrda onoga što su pojedini članovi scijentološke kongregacije (vijeća) već prije donijeli i usuglasili. Ipak, ono se izriče javno u svečanom činu ređenja kako bi upoznali zajednicu vjernika kako su ovi pred njima doista prihvaćeni i odobreni od strane službene crkvene hijerarhije te kao takvi imaju pravo obavljati sve ono što se od njih kao zaređenih službenika očekuje. O tome nam govore daljnje riječi u tijeku ređenja kada se kaže kako od sada imaju *odgovornost nositi naprijed duhovni posao crkve, u svim aspektima: slušati isповједи, propovijedati te služiti na druge načine kako biste bili na korist vaših bližnjih, te očuvati povjerenje bližnjih.* Pobliže o samim zadaćama svećenika Scijentološke crkve progovoriti ćemo u sljedećem poglavlju.

*Scijentološkikriž:*¹⁸ kao štosmovećrekli, stavljanjescijentološkog križa oko vrata ređenika od strane službenika i zareditelja jedini je izvanjski znak koji prati obred ređenja. Križ na izvanjski način simbolizira kako je osoba primila ređenje u Scijentološkoj crkvi te kako je u njezinoj službi.

Kongregacija: kao što smo vidjeli na samom obredu ređenja pasivnu, ali vrlo važnu ulogu, ima sama kongregacija kojoj se zareditelj obraća na samom koncu obreda ređenja. Naime, uloga je kongregacije da potvrdi i odobri sam čin ređenja čime on postaje pravno valjan. Dakle, oni nadgledaju sam obred te izriču javno pred okupljenim svjedocima svoju suglasnost da su prisutni kandidati doista valjano primili ređenje te su od tog trenutka svećenici Scijentološke crkve u punom smislu te riječi.

Obred bez boga: u scijentološkom obredu ređenja bog ili božanstvo se ne spominje niti izravno niti neizravno. Ova nam činjenica jasno pokazuje kako Scijentološka crkva svoju misiju i svoje

¹⁸ Osnovna karakteristika scijentološkog križa jest *osam krakova* (ili vrhova) te se u bitnome razlikuje od klasičnog kršćanskog križa. Na njemu nema slova niti drugih ukrasa. Scijentološki križ na prvi pogled uvelike podsjeća na kršćanski križ, ali on, zapravo, nema s kršćanskim učenjem nikakve veze. Prema nekim autorima, Hubbard je za ovaj križ kao model poslužio vrlo stari križ u Španjolskoj koloniji u Arizoni. Scijentološki je križ nastao 1954. god. te, prema Hubbardovu učenju, simbolizira mogućnost čovjekova sretnog življnenja ako svoj život bude usmjeravao i živio prema učenju o *osam životnih dinamika*. Ovaj križ podsjeća scijentologe upravo na te dinamike te ih potiče da po njima žive i oblikuju svoje živote i tako napreduju na duhovnom putu i rastu u scijentološkom znanju.

ispunjeno nalazi isključivo ovdje na zemlji.¹⁹ Osim toga, ova činjenica nam, također, pokazuje kako i uloga budućih svećenika nije, a o tome ćemo govoriti malo kasnije, da posreduju ljudima božju milost ili da se mole za ljude kod boga ili da prinose žrtve za grieve ljudi, nego je njihova svećenička služba isključivo imanentne prirode. Naime, kao što smo već rekli, scijentologija bi spadala u religije koje se bave isključivo poboljšavanjem ljudskih mogućnosti te, prema autoru Paulu Heelasu, svi novi pokreti, pa tako i scijentologija, ne samo da nisu okrenuti protiv suvremenog svijeta, nego, naprotiv, oni središnje ideje ovoga svijeta nadopunjaju.²⁰

2. Uloga svećenika u zajednici

Nakon što smo vidjeli i proanalizirali u kratkim crtama sam obred ređenja novih službenika u Scijentološkoj crkvi, sada je potrebno u nekoliko poteza istaknuti i njihovu ulogu unutar same zajednice ili crkve. Naime, scijentolozi za sebe drže da su prava religija kao i druge velike svjetske religije te sukladno s tim imaju i posebno školovane i odabrane ljude (službenike) koji su joj posvetili svoj život u služenju i vjernom obdržavanju njezinih religioznih i etičkih pravila.²¹ Vjernici koji su uvjereni kako učenje utemeljitelja scijentologije L. R. Hubbard-a doista osmišljava njihov svakodnevni i duhovni život, imaju potrebu biti duhovno vođeni i podupirani od strane same crkve kojoj pripadaju. Ta uloga duhovnog vodstva i pomaganja u svakodnevnom duhovnom rastu u Scijentološkoj crkvi povjerena je zaređenim službenicima i kapelanicima.

¹⁹ Scijentološki službenik Mike Rinder kaže kako se scijentolozi mole za novi svijet, a ne osobnom Bogu. U scijentologiji Bog je shvaćen kao beskonačnost, a ne kao osoba u tradicionalnom smislu riječi te, nadodaje, kako križ i nedjeljna služba nisu oponašanje kršćanske prakse. Njegove riječi preuzimamo iz: Jody VEENKER – Steve RABEY, „Building Scientopolis – How Scientology remade Clearwater, Florida and what local Christians learned in the process“, *Christianity Today*, 4. 9. 2000.

²⁰ Usp.: Paul HEELAS, *The New Age Movement: The Celebration of the Self and the Sacralization of Modernity* (Cambridge: Blackwell, 1996.), 169.

²¹ Scijentolozi smatraju kako prije pojave L. R. Hubbard-a i njegova genijalnog otkrića principa dijanetike i same scijentologije čovjeku nije bilo moguće upoznati samoga sebe i zato je bilo potrebno da se pojavi scijentologija kao takva. Više o procesu upoznavanja samoga sebe prema scijentološkim pravilima može se vidjeti u: Lafayette R. HUBBARD, *Samoanaliza* (Glostrup: New Era Publications International ApS, 2009.). Treba reći kako postoje i autori koji smatraju kako je dijanetika ispiranje ljudskoga mozga i da ne može nikome donijeti nikakvo dobro i to je jedan od osnovnih prigovora samoj scijentologiji.

2.1. Obredi

Jedna od najvažnijih zadaća službenika u Scijentološkoj crkvi jest vođenje crkvenih obreda. Tako, svake nedjelje kapelan crkve ili neki drugi službenik, slavi *nedjeljnu službu*²² za članove same zajednice, ali, također, i za one koji ne pripadaju Scijentološkoj crkvi. Za vrijeme nedjeljne službe službenik - kapelan predstavlja određeni argument koji je važan za život zajednice, a svoj govor utemeljuje naravno na učenju samog utemeljitelja L. R. Hubbarda. Govor o određenom argumentu ima za cilj pomoći pripadnicima Scijentološke crkve u njihovu svakodnevnom i duhovnom životu. Tipične teme koje se obrađuju i o kojima se razmišlja na nedjeljnim službama jesu: čovjek kao duhovno biće, osam dinamika, aksiomi scijentologije, Vjerovanje Scijentološke crkve, itd. Na koncu, nedjeljna služba ima za cilj ponuditi vjernicima, ali i onima koji nisu članovi crkve, ali su uvijek dobrodošli na službu, nadu u bolje sutra.²³

Osim nedjeljne službe, službenici, također, slave i ostale vrlo važne obrede za život same zajednice, a to su krštenja, vjenčanja, sprovodi. Prema scijentološkom učenju jedino zaređeni službenici mogu voditi i predsjedati ovim crkvenim obredima.

Na krštenju dijete prima svoj identitet. Osim toga, obred krštenja podsjeća roditelje na njihovu odgovornost da djetetu moraju omogućiti sve što je u njihovoj moći kako bi ono otkrilo pravila po kojima se treba živjeti ovaj život. Na koncu, obred krštenja donosi plod u tome što je dijete usmjereno u svojem novom životu.²⁴

Vjenčanje je i za Scijentološku crkvu sveti čin i ono čini temelj za jednu obitelj te je, također, kostitutivni element društva. Zato, drže scijentolozi, zavjeti izrečeni između zaručnika i zaručnice nisu samo temelj njihova jedinstva nego doprinose i zajednici kao takvoj. U Scijentološkoj crkvi postoji više obreda vjenčanja. Ono što je zajedničko svakoj ceremoniji jesu javni zavjeti koje za službenikom javno ponavljaju mладenci jedno drugome.²⁵

Sprovod: tijelo je, prema temeljnomy učenju Scijentološke crkve, nešto prolazno, dok je čovjek – duh, besmrtan. Službenik

²² Nedjeljna se služba sastoji od sljedećih dijelova: propovijed, slušanje Hubbardovih snimljenih govora, processing grupe, obavijesti te, na koncu, *Molitva za potpunu slobodu*.

²³ Usp.: CHIESA DI SCIENTOLOGY INTERNAZIONALE, *Che cos'è Scientology?*, 200.

²⁴ Usp.: CHIESA DI SCIENTOLOGY INTERNAZIONALE, *Il Background, il Ministero religioso, le ceremonie e i sermoni della religione di Scientology*, 39.

²⁵ Usp.: CHIESA DI SCIENTOLOGY INTERNAZIONALE, *Il Background, il Ministero religioso, le ceremonie e i sermoni della religione di Scientology*, 39.

ima ulogu okupljenu zajednicu potaknuti da se okrenu prema budućnosti. Sprovodni obredi pomažu onome tko je umro kako bi uspješno zatvorio ovaj život te, također, uspješno prešao u novi život. Scijentologija kao religija ima zadatak da pokojniku osigura i pomogne kako bi na što lakši način pronašao svoj novi život. Sprovodni obredi ne zaobilaze stvarnost ovoga svijeta, tj. ovo tijelo koje se raspada. Osim toga, Scijentološka crkva prati i umiruće. Cilj je, ipak, ne pomoći tijelu koje umire, nego *thetanu*.²⁶ Službenik je duhovnik i ne smije se miješati u medicinu koja se brine za tijelo. Postoji i priručnik koji koriste scijentološki službenici u ovakvim slučajevima kada je osoba na samrti.²⁷

2.2. Auditing

Jedna od vrlo važnih zadaća zaređenog službenika Scijentološke crkve jest tehnika auditinga.²⁸ Službenik, kada obavlja auditing, naziva se *auditor* (onaj koji sluša, slušatelj), dok se onaj na kojemu se obavlja sam proces naziva *preclear*²⁹ (onaj koji još nije čist). Auditing je proces koji je jasno određen te treba slijediti pravila po kojima se izvodi. Bit je auditinga da se preclearu postavlja isto pitanje bez obzira na to koliko je već puta na njega odgovorio. Ako preclear ima potrebu nešto reći, auditor ga treba saslušati i dati mu do znanja da je shvatio što

26 Kada je govor o učenju o *thetanu*, treba reći da on u Hubbardovoj misli uključuje i hinduistički i budistički govor o reinkarnaciji. Scijentologija na temelju Hubbardova učenja smatra da svi ljudi imaju iskustvo prošlih života, tj. *thetani* kroz tisuće godina mijenjaju različita tijela te ističu i važnost posljedica radnji iz prošlosti, a koje u sadašnjosti i budućnosti mogu imati posljedice. Ovo je učenje slično hinduističkom učenju o karmi, koji scijentolozi ne spominju izričito, ali isto tako i ne skrivaju njegovu sličnost s njim. Upravo je ovo otkriće da je čovjek duhovno biće koje je povezano s iskustvima prošlih života potaknulo Hubbarda da utemelji scijentologiju kao religiju. Usp.: CHURCH OF SCIENTOLOGY INTERNATIONAL, *Theology & Practice of a Contemporary Religion Scientology* (Los Angeles: Bridge Publications Inc., 1998.), 17.

27 Usp.: CHIESA DI SCIENTOLOGY INTERNAZIONALE, *Il Background, il Ministero religioso, le ceremonie e i sermoni della religione di Scientology*, 40-41.

28 Jedan od prigovora za auditing jest i njegova cijena. Što se članovi crkve više penju po stupnjevima, to je viša i cijena koju trebaju uplatiti za auditing, knjige, predavanja, i sl. Tako neki autori poput Behara scijentologiju nazivaju: *najskupljom 'religijom' na svijetu*. Usp.: Richard BEHAR, „The Thriving Cult of Greed and Power“, *Time* 6. 5. 1991.

29 Hubbard je napisao i jedan priručnik koji je posvećen isključivo onima koji su na putu da postanu clear, dakle preclearima. Usp.: Lafayette R. HUBBARD, *Priručnik za preclare* (Copenhagen: New Era Publications International ApS, 2009).

mu je rekao. Ako dođe do određenih napetih situacija, auditor mora biti sposoban riješiti trenutni problem ili krizu te mora biti sposoban spriječiti precleara da prekine seansu. Preclear se treba kretati po stupnjevitoj ljestvici kako bi stekao što bolju kontrolu nad samim sobom. Auditor nikada ne smije postavljati pred precleara ono što nije u tom trenutku sposoban izvršiti.³⁰

Prva faza auditinga³¹ sastoji se od preuzimanja kontrole nad preclearom kako bi mu auditor pomogao da on sam kasnije uspostavi još veću kontrolu nad samim sobom. Preclearu treba biti jasno gdje se nalazi te što se trenutno događa, tj. da se nad njim provodi auditing. Polazno pitanje auditinga glasi: *Pogledaj me; tko sam ja?* To se pitanje ponavlja toliko puta dok preclear ne počne odgovarati brzo, precizno i bez prigovora.³² Tek tada se može reći kako je preclear pronašao svojeg auditora. Nakon ovog početnog koraka, auditor traži od precleara da pokreće, mijenja i zaustavlja određeni predmet na stolu. Sve to vrši slušajući auditorove naredbe. Cilj je ovog procesa, kaže Hubbard, dovesti precleara do toga da postane svjestan da on sam može pokrenuti predmet, promijeniti ga i zaustaviti. Bitno je paziti da nakon određene naredbe preclear tu istu naredbu i izvrši te auditor ne smije izdavati novu naredbu dokle god stara naredba nije u potpunosti izvršena. Nakon što preclear završi s pomicanjem određenog predmeta po stolu, slijedi sljedeća naredba: pomicanje vlastitog tijela. Tako se od precleara traži da hoda po sobi, da se zaustavi, itd. Kad preclear počne odgovarati na ovu naredbu s lakoćom, može se reći kako je potpao pod potpunu auditorovu kontrolu. Tada se auditor mora koncentrirati na sljedeće tri stvari precleara: a) *imati*, b) *ne znati*, c) *igrati igru*:³³

a) *imati*: auditor postavlja tri pitanja: *Pogledajte uokolo i recite mi što možete imati?* (10 puta); *Pogledajte uokolo i recite mi što biste dopustili da ostane na mjestu?* (5 puta); *Pogledajte uokolo i recite mi*

30 Usp.: L. R. HUBBARD, *Scijentologija – osnovne misli*, 147-149.

31 Ovdje slijedimo opis auditinga prema L. R. HUBBARD, *Scijentologija – osnovne misli*, 147-164.

32 Csordas smatra kako se ovdje upotrebljava alternativni terapeutski mehanizam, on ga naziva *retorika*, a ima za cilj ne vraćanje pojedinca u razdoblje prije pojave bolesti, nego ga dovesti u jedno posve novo stanje. Prvi korak sastoji se u *predispoziciji* ili *zadobivanju povjerenja*, drugi u *odobrenju* te treći u *transformaciji*. Na koncu procesa službenik crkve treba *precleara* dovesti do toga da svoju prošlost izmjeni, tj. da *početni engram* isprazni i da tako može ponovno započeti s nečim sasvim novim. Usp.: Thomas CSORDAS, „La retorica della trasformazione nella guarigione spirituale“, *Culture, Medicine and Psychiatry* 7 (1983.), 50.

33 Usp.: L. R. HUBBARD, *Scijentologija – osnovne misli*, 149-159.

čega biste se mogli odreći? (1 put). Cilj postavljanja ovih pitanja, kaže Hubbard, jest dovesti precleara u stanje u kojem može posjedovati ili imati sve što vidi, bez dalnjih uvjeta, posljedica ili ograničenja. Ovaj proces postavljanja ovog pitanja o *imati* trebao bi trajati otprilike oko 25 sati. Ako preclear ne zna odgovoriti na pitanja o *imati*, ona se mogu zamijeniti s pitanjima koja u sebi sadržavaju riječi *ne možete imati*.³⁴

b) *ne znati*: ova se pitanja obično postavljaju izvan zatvorenih prostora. Auditor pita precleara: *Možete li nešto ne znati o toj osobi?* Cilj je da preclear dođe do toga da ne zna ono što je očito, a ne ono što ionako ne zna. Na koncu, cijeli svemir treba nestati i biti pod preclearovom kontrolom. Suprotno pitanje glasi: *Recite mi nešto što biste željeli da ta osoba ne zna o vama.* Ovaj dio procesa može potrajati između 25 i 75 sati. Hubbard kaže kako se tijekom ove seanse može dogoditi da se preclear eksteriorizira.³⁵

c) *igrati igru*: prije početka bilo koje seanse, auditor mora upitati precleara ima li kakav problem u sadašnjem vremenu koji ga muči. Ako preclear odgovori potvrđno, auditor mu naređuje da izmisli problem usporedive veličine s problemom koji ga trenutno muči. Treba ga, zapravo, navesti da izmišlja problem za problemom dokle god se ne prestane brinuti oko svojeg stvarnog sadašnjeg problema u sadašnjem vremenu. Ako preclear ne napreduje, očito je da ima nekakav problem u sadašnjem vremenu koji nije uklonjen. U ovom procesu nazvanom *igrati igru* vrlo je važno da preclear ima volju da pobijedi i volju da izgubi.³⁶

U procesu auditinga, prema Hubbardu, potrebno je izbjegavati sljedeće:³⁷

1) tražiti od precleara da izvodi vježbe koje se bave samo njegovim umom jer to dovodi do pogoršanja preclearova stanja;

2) previše komunikacije: ukoliko auditor dopusti preclearu da priča koliko želi, spustit će se na *tonskoj skali* te će upasti u loše stanje;

3) previše procesa: previše procesa može umanjiti preclearov oporavak. Potrebno je koristiti *komunikacijsku stanku* (vrijeme između auditorova pitanja i točnog preclearova odgovora). Kad se postigne da između pitanja i odgovora nema komunikacijske stanke, to je znak da se može prekinuti s tim pitanjem te ići dalje. Kako bi se prešlo s jednog procesa na drugi, potrebno je da auditor jasno objasni preclearu što će od njega zahtijevati da napravi te treba tražiti njegov pristanak. Ovo

³⁴ Usp.: L. R. HUBBARD, *Scijentologija – osnovne misli*, 152-153.

³⁵ Usp.: L. R. HUBBARD, *Scijentologija – osnovne misli*, 153-155.

³⁶ Usp.: L. R. HUBBARD, *Scijentologija – osnovne misli*, 155-159.

³⁷ Usp.: L. R. HUBBARD, *Scijentologija – osnovne misli*, 160-164.

Hubbard naziva *komunikacijskim mostom*;

4) nerješavanje problema u sadašnjem vremenu: ako se zanemare problemi koji postoje u sadašnjem vremenu, nemoguće je postići napredak kod precleara;

5) nesvijest, omamljenost ili uznemirenost: precleara se nikada ne smije procesirati³⁸ do te mjere da ga se dovede u stanje nesvijesti, omamljenosti ili uznemirenosti. Preclear uvijek mora biti pri svijesti.

Na koncu, logično pitanje koje se nameće glasi: kako je moguće znati da li preclear napreduje tijekom seansi ili ne, tj. postoji li terapeutski učinak na osobu.³⁹ Postoje određeni testovi koji to mogu potvrditi, kažu u Scijentološkoj crkvi. Naime, prije početka seansi preclear treba rješiti test koji pokazuje na kojem se duhovnom stupnju taj isti preclear nalazi prije samog početka seanse. Nakon završetka auditinga, auditor ponovno provodi test te se na taj način može jasno uočiti manji ili veći napredak svakog pojedinog precleara.⁴⁰

2.3. Duhovno vodstvo

Još jedna vrlo važna zadaća zaređenih službenika Scijentološke crkve jest i duhovno vodstvo ili duhovno praćenje vjernika koji pripadaju toj crkvi. Naime, scijentologija i njezini službenici žele biti uvijek uz svoje vjernike te im, također, na osobnoj razini žele pomoći, i to posebno kada se nalaze u problemima i poteškoćama. Ovo duhovno praćenje odvija se na više načina.

a) bračni problemi: ukoliko bračni par najde na probleme i poteškoće, trebaju se obratiti zaređenom službeniku koji će im pomoći

³⁸ Procesirati zapravo znači obradivati ili voditi kroz auditing.

³⁹ O terapeutskom učinku na osobu u procesu auditinga može se vidjeti više u: Thomas CSORDAS - Arthur KLEINMAN, *Il processo terapeutico, Magia, medicina, religione e valori - vol. 2 - Dall'Antropologia all'Etnopsichiatria*, Vol. II., Vittorio LANTENARI - Maria L. CIMINELLI (ur.), (Napoli: Liguori, 1998.), 109-129.

⁴⁰ Scijentološka crkva smatra kako osoba napreduje stupnjevitom. Ne može se dogoditi da osoba ostvari potpuni napredak, tj. potpuno oslobođenje odjednom. Ne postoji instant napredovanje. U scijentologiji postoji tzv. *Kvadrat podjela, stupnjeva i svjesnosti pojedinih nivoa te potvrde* s pomoću kojih se prati napredak pojedine osobe. Napredujući stupnjevitom preko *Mosta prema potpunoj slobodi*, osoba malo pomalo mijenja i poboljšava svoj život. Na koncu, postiže status *clear* (onaj koji je čist) te nakon toga slobodno napreduje prema višim spoznajama Scijentološke crkve. Međutim, postoje autori koji na osnovi rezultata i istraživanja sumnjuju u scijentološke tvrdnje o postizanju stupnja clear i kasnijih naprednih OT stupnjeva te ih smatraju zapravo socijalnim statusom, a ne stanjem osobnog razvoja. Usp.: William S. BAINBRIDGE – Rodney STARK, „*Scientology: To Be Perfectly Clear*“, *Sociological Analysis* 41 (1980.), 128.

kako bi te probleme i nadvladali. Službenici su na poseban način pripremljeni kako bi svojim savjetima pomogli bračnim supružnicima. U crkvi vjeruju kako oni posjeduju posebne tehnike koje uspješno pomažu u rješavanju ove vrste problema. Te se posebne tehnike koriste kako bi se sačuvao brak te kako bi supružnici uspješno nastavili zajednički život u skladu i miru.⁴¹

b) pomoć studentima: nije rijetko da studenti u tijeku svojeg studija naiđu na poteškoće i probleme koji ih sprečavaju da uspješno napreduju kroz odabrani studij. Različiti su problemi i poteškoće s kojima se studenti suočavaju. Scijentologija vjeruje kako posjeduje određene tehnike, a koje stoje na raspolaganju zaređenim službenicima, koje sigurno pomažu studentima da uspješno prevladaju svoje probleme te bez ikakvih problema privedu svoj studij kraju.⁴²

c) isповijedi: zaređeni službenici imaju također zadaću slušati isповijedi pripadnika Scijentološke crkve. Oni koji su počinili teške moralne propuste trebaju doći kod službenika Scijentološke crkve koji će im, ukoliko budu uistinu iskreni, udijeliti oproštenje. Oni koji dođu na isповijed, smatraju u crkvi, nakon toga postižu izvanredne rezultate te im život biva obasjan novim svjetlom i snagom.⁴³

d) ostali problemi: Scijentološka crkva preko svojih zaređenih službenika u svim životnim situacijama i problemima stoji na raspolaganju svojim vjernicima te vjeruju da uz pomoć tehnika koje je razvio njihov utemeljitelj L. R. Hubbard imaju rješenje za svaku životnu situaciju. Službenici su uvijek na raspolaganju te uz suradnju s drugim scijentološkim ustanovama, kao što je npr. *Free Scientology Center*, nude pomoć i rješenje problema svima onima kojima je to potrebno.⁴⁴

Bitno je naglasiti kako zaređeni službenik Scijentološke crkve upotrebljava knjige, tehnike, itd. koje su ili duhovna baština L. R. Hubbarda ili su na njegovu učenju utemeljene, kao što su pojedini religiozni principi, etika, itd. Sve to stoji im na raspolaganju kako bi članove crkve utješili, kako bi im stvarno pomogli i bili im duhovna potpora na njihovu duhovnom prelasku preko duhovnog mosta. Dakle, uloga je službenika, s jedne strane, tradicionalna, kakva je već poznata u ostalim religijama, ali, s druge strane, i inovativna jer upotrebljava tehnike i učenja koja prije pojave scijentologije i učenja L. R. Hubbarda svijetu nisu bili poznati, a samim time nisu im niti bili na raspolaganju.⁴⁵

⁴¹ Usp.: CHIESA DI SCIENTOLOGY INTERNAZIONALE, *Che cos'è Scientology?*, 202.

⁴² Usp.: CHIESA DI SCIENTOLOGY INTERNAZIONALE, *Che cos'è Scientology?*, 202.

⁴³ Usp.: CHIESA DI SCIENTOLOGY INTERNAZIONALE, *Che cos'è Scientology?*, 203.

⁴⁴ Usp.: CHIESA DI SCIENTOLOGY INTERNAZIONALE, *Che cos'è Scientology?*, 203.

⁴⁵ Usp.: CHIESA DI SCIENTOLOGY INTERNAZIONALE, *Che cos'è Scientology?*, 203.

Zaključak

U ovom smo radu u kratkim crtama vidjeli na koji način Scijentološka crkva redi nove službenike, tj. sam obred ređenja, te smo, nakon njegove analize, predstavili ulogu zaređenih službenika u samoj scijentološkoj zajednici. Očito je da scijentologija kao religija želi ponuditi svojim vjernicima svu potrebnu duhovnu pomoć kako bi napredovali u ovome životu i postigli sreću i ispunjenje.⁴⁶ Budući da se scijentologija ne oslanja na boga ili nekakvu nebesku pomoć, očito je da je snažan naglasak stavljen na ovozemaljsku stvarnost, a samim time velika je uloga i odgovornost samih zaređenih službenika crkve. Naime, oni su jedina prava duhovna pomoć pripadnicima Scijentološke crkve, te je zbog toga vrlo važno da budu dobro poučeni i istrenirani u religioznom i doktrinarnom učenju same scijentologije.

Iako Scijentološka crkva tvrdi kako se njihovo učenje, pa i uloga zaređenih službenika u bitnome razlikuje od kršćanstva i njegova poimanja i uloge istih službenika, ono što treba reći jest da im je, s jedne strane, uloga slična ako su i scijentološki službenici i kršćanski službenici u službi osobe kao takve, tj. čovjeka, i nude mu pomoć i duhovnu pratnju na njegovu ovozemaljskom putu. Međutim, s druge, pak, strane, njihova je uloga u bitnome i različita jer se scijentološki zaređeni službenici samo oslanjaju na svoje sposobnosti i učenje L. R. Hubbard-a i njihove crkve, a ne na nebesku pomoć, dok se kršćanski zaređeni službenici oslanjaju i polaze od Boga i cilj im je čovjeka dovesti istom tom Bogu. Scijentolozi imaju za cilj pomoći čovjeku da se što bolje ostvari ovdje na zemlji i da preživi, kako to Hubbard ističe u svojim djelima.

Na koncu, smatramo kako naša analiza obreda i uloge zaređenih službenika u Scijentološkoj crkvi samo potvrđuje tezu kako se scijentologija može ubrojiti u *religije ostvarenja ljudskih mogućnosti ili potencijala* te su zaređeni službenici isključivo toj službi i posvećeni.

⁴⁶ Postoji i knjiga u kojoj Hubbard predlaže recepte za postizanje sreće: Lafayette R. HUBBARD, *Put do sreće* (Los Angeles: The Way to Happiness Foundation International, 2006.). O tome smo pisali u: Ivan MACUT, „Put do sreće prema Scijentološkoj crkvi“, Mijo NIKIĆ – Kata LONČARIĆ (ur.), *Religije i sreća: zbornik radova interdisciplinarnog i interkonfesionalnog simpozija održanog u Zagrebu 7. prosinca 2012.* (Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 2014.).

RITE OF ORDINATION AND THE ROLE OF ORDAINED SERVANTS (PRIESTS) IN THE CHURCH OF SCIENTOLOGY

Summary

In this paper we deal with the ordination rite and ordained ministers in the Church of Scientology. The first part is entitled "Rite of Ordination". In this we present the ordination ceremony of new officers in the Church of Scientology: the place of ordination (chapel); the free will of every ordained person; school; acceptance of two codes of the Church of Scientology; acceptance of candidates from the church; the Scientology cross; congregation, and finally, the non-theistic ceremony. The second part of the paper is entitled "The role of the priest in the community". In this section, the roles and tasks of ordained ministers in the Scientology community are described: Sunday service, baptisms, weddings, funerals. One of the very important tasks of ordained officers of the Church of Scientology consists of auditing techniques and spiritual guidance. It is important to emphasize that an ordained minister of the Church of Scientology uses books and techniques, etc. that are either the spiritual heritage of L. R. Hubbard or are teachings based on this heritage, such as certain religious principles, ethics, etc.

Keywords: *Church of Scientology, ordained minister (priest), ritual, spiritual guidance, L. R. Hubbard.*

Translation: Ivan Macut and Kevin Sullivan